

обратни на солидарността ефекти, аномални и разнебитващи, сж феномени на социалната патология.

Нормалното състояние на обществения животъ е асоциацията, преследваща въ развитието си универсалната федерация на човѣшкия родъ, която, като се обуславя отъ психическото напредване на отдѣлния индивидъ, му осигорява пълно процъвтвяване въ жизнения интензивитетъ. А колкото общественитѣ групи сж по разединени и антагонични, толкова по немоощенъ и безплоденъ е живота на отдѣлнитѣ индивиди.

Семейство, класа, народъ — нищо не е самостоятелно, а на вѣчни времена замѣсено въ общата човѣшка работа: на вѣчни времена, защото дори мъртвитѣ не сж отдѣлени отъ живитѣ, а още и всѣкога действатъ чрезъ психиката си, която е въ насъ.

Въ солидарността се премѣсватъ, като понѣкога се шокиратъ, а понѣкога хармонично приливатъ, две противоположни чувства: егоизъмъ и алтруизъмъ. Защото човѣкъ се солидаризира съ другитѣ за своя лична облага и за тази на другитѣ. Той се солидаризира *естествено*, защото тамъ е най-сполучливия пътъ за неговото благополучно сжществуване; а после, съ психическата еволюция, която поражда алтруизма, солидарността става все по-съзнателна, осжществявайки висшитѣ форми на социалното сжществуване, онѣзи, дето личното и общественото сж признати за недѣлими и се проявяватъ все повече като такива.

И така, отъ една страна естествената тенденция къмъ егоистично сжществуване е ограничена и парализирана отъ неминуемитѣ солидаристични условия на живота; а отъ друга, тѣ